

BOSNA I HERCEGOVINA
Konkurencijsko vijeće

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Конкуренијски савјет

R J E Š E N J E

**po Prijavi koncentracije gospodarskog subjekta
Duna-Dráva Cement Kft., Köhidpart dűlű 2, 2600 Vác, Republika Mađarska**

**Sarajevo
veljača, 2016. godine**

Broj: 03-26-1-031- 31-II/15
Sarajevo, 16.02.2016. godine

Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine na temelju članka 42. stavak (1) točka d), u smislu članka 25. stavak (1) točka e), a u svezi sa čl. 12., 14., 16., 17. i 18. Zakona o konkurenciji («Službeni glasnik BiH», br. 48/05, 76/07 i 80/09), rješavajući po Prijavi koncentracije gospodarskog subjekta Duna-Dráva Cement Kft., Köhidpart dűlű 2, 2600 Vác, Republika Mađarska, zaprimljenoj dana 26. augusta 2015. godine pod brojem: 03-26-1-031-II/15, na 120. (stotinudvadesetj) sjednici održanoj dana 16.02.2016. godine, je donijelo

R J E Š E N J E

1. Ocjenjuje se dopuštenom koncentracija na tržištu prodaje cementa na području Bosne i Hercegovine, koja će nastati stjecanjem kontrole gospodarskog subjekta Duna-Dráva Cement Kft., Köhidpart dűlű 2, 2600 Vác, Republika Mađarska nad gospodarskim subjektom CEMEX Hrvatska d.d., Franje Tuđmana 45, Kaštel Sućurac, Republika Hrvatska, kupovinom 100% dionica.
2. Ocjenjuje se dopuštenom koncentracija na tržištu proizvodnje i prodaje betona na području Županije Sarajevo te Banja Luke, koja će nastati stjecanjem kontrole gospodarskog subjekta Duna-Dráva Cement Kft., Köhidpart dűlű 2, 2600 Vác, Republika Mađarska nad gospodarskim subjektom CEMEX Hrvatska d.d., Franje Tuđmana 45, Kaštel Sućurac, Republika Hrvatska, kupovinom 100% dionica.
3. Ovo Rješenje o koncentraciji se upisuje u Registar koncentracija.
4. Ovo Rješenje je konačno i bit će objavljeno u «Službenom glasniku BiH», službenim glasilima entiteta i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

O b r a z l o Ź e n j e

Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Konkurencijsko vijeće) je, dana 26. kolovoza 2015. godine pod brojem: 03-26-1-031-II/15 zaprimilo Prijavu koncentracije (u daljnjem tekstu: Prijava) gospodarskog subjekta Duna-Dráva Cement Kft., Köhidpart dűlű 2, 2600 Vác, Republika Mađarska (u daljnjem tekstu: DDC ili Podnositelj prijave), zastupan po odvjetnici Mirni Milanović-Lalić, Fra Anđela Zvizdovića 1, BC UNITIC; Tower B/II, 71 000 Sarajevo, kojom namjerava steći kontrolu nad gospodarskim subjektom CEMEX Hrvatska d.d., Franje Tuđmana 45, Kaštel Sućurac, Republika Hrvatska (u daljnjem tekstu: CEMEX Hrvatska) kupovinom 100% dionica.

Konkurencijsko vijeće, sukladno članku 16. stavak (4) Zakona, je izdalo Obavijest o dostavljenoj Prijavi, broj: 03-26-1-031-1-II/15 dana 09.09.2015. godine (objavljeno dana 11.09.2015. godine u Dnevnom avazu), i pozvalo sve zainteresirane strane na dostavljanje pisanih komentara o namjeravanoj koncentraciji. Na Obavijest nisu dostavljeni komentari zainteresiranih strana.

Nakon analize podnesene Prijave, Konkurencijsko vijeće je dana 14.09.2015. godine (akt broj: 03-26-1-031-3-II/15) Podnositelju prijave izdalo Potvrdu o primitku kompletne i uredne prijave, u smislu članka 30. stavak (3) Zakona o konkurenciji (u daljnjem tekstu: Zakon).

Budući da realizacija koncentracije može imati negativan utjecaj na slobodnu tržišnu konkurenciju, Konkurencijsko vijeće je ocijenilo da nije moguće bez provedenog postupka donijeti konačno rješenje, te je donijelo Zaključak o pokretanju postupka ocjene koncentracije broj: 03-26-1-031-5-II/15 dana 15.09.2015. godine (u daljnjem tekstu: Zaključak) koji je istog dana aktom broj: 03-26-1-031-9-II/15 dostavljen Podnositelju prijave.

Konkurencijsko vijeće je dana 23.09.2015. godine pod brojem: 03-26-1-031-16-II/15, putem punomoćnika Podnositelja prijave, zaprimilo Zahtjev za spajanje stvari u jedan postupak, u smislu članka 118. Zakona o upravnom postupku BiH (u daljnjem tekstu: ZUP), a u svezi s člankom 26. Zakona. Zahtjev za spajanje stvari se odnosio na spajanje predmetnog postupka i postupka koji se vodi po Zaključku o pokretanju postupka broj: 03-26-1-10-16-II/15 od 10.09.2015. godine. Zaključkom broj: 03-26-1-031-26-II/15 Konkurencijsko vijeće je na 110. (stotinudesetoj) sjednici održanoj dana 13.10.2015. godine odbilo navedeni Zahtjev kao neutemeljen. Zaključak kojim se navedeni Zahtjev odbija kao neutemeljen dostavljen je punomoćniku Podnositelja prijave dana 14.10.2015. godine u prilogu akta broj: 03-26-1-10-27-II/15.

Konkurencijsko vijeće u postupku ocjene dopuštenosti koncentracije je utvrdilo slijedeće:

Prijava je podnesena, u smislu članka 16. stavak (1) Zakona (pravni temelj– Ugovor o kupovini dionica dana 11. kolovoza 2015. godine).

Podnositelj prijave je dostavio podneskom broj: 03-26-1-031-30-II/15 dana 22.12.2015. godine, u smislu članka 30. stavak (2) Zakona, (..) ¹ te naveo da predmetnu koncentraciju namjerava prijaviti i (..).

1. Sudionici koncentracije

Sudionici koncentracije su gospodarski subjekt Duna-Dráva Cement Kft., Köhídpárt dűlű 2, 2600 Vác, Republika Mađarska i gospodarski subjekt CEMEX Hrvatska d.d., Franje Tuđmana 45, Kaštel Sućurac, Republika Hrvatska.

1.1. Gospodarski subjekt DDC, Podnositelj prijave

Gospodarski subjekt Duna-Dráva Cement Kft., Köhídpárt dűlű 2, 2600 Vác, Mađarska, registriran u Registru kompanija pod brojem: 13-09-060842 dana 16.02.1990. godine, jedan je od vodećih proizvođača građevinskog materijala u Republici Mađarskoj.

¹ (..) – podaci predstavljaju poslovnu tajnu

U vlasništvu je gospodarskih subjekata HeidelbergCement Group i SCHWENK Zement Group koji imaju po 50% vlasničkog udjela i vrše zajedničku kontrolu nad gospodarskim subjektom DDC.

Gospodarski subjekt Heidelberg je jedan od vodećih proizvođača građevinskog materijala koji prodaju u više od 40 zemalja svijeta. Gospodarski subjekt SCWENK je također aktivan u industriji građevinskog materijala, uključujući proizvodnju i prodaju cementa i betona.

Gospodarski subjekt DDC pored Mađarske prodaju građevinskog materijala obavlja i u drugim zemljama regije uključujući i Bosnu i Hercegovinu.

Pretežita registrirana djelatnost gospodarskog subjekta DDC je proizvodnja i prodaja cementa i betona.

1.1.1. Povezana društva gospodarskog subjekta DCC u Bosni i Hercegovini

Gospodarski subjekt DDC na području Bosne i Hercegovine ima dva povezana društva i to Tvornicu cementa Kakanj d.d. Kakanj, Selima ef Merdanovića 146, Kakanj (u daljnjem tekstu: Tvornica cementa Kakanj) koje je aktivno u oblasti proizvodnje i prodaje cementa i TBG BH d.o.o. za proizvodnju i distribuciju betona Kakanj, Selima ef Merdanovića 146, Kakanj (u daljnjem tekstu: TBG BH) aktivno u proizvodnji i prodaji betona.

Gospodarski subjekt Tvornica cementa Kakanj utemeljen je u Općinskom sudu u Zenici pod matičnim brojem upisa: 43-02-0009-08 (stari broj: 1-1731).

Pretežita registrirana djelatnost gospodarskog subjekta Tvornica cementa Kakanj je proizvodnja cementa.

Gospodarski subjekt TBG BH utemeljen je u Općinskom sudu u Zenici pod matičnim brojem upisa: 43-01-0246-10 (stari broj: 1-8373).

Pretežita registrirana djelatnost gospodarskog subjekta Tvornica cementa Kakanj je proizvodnja betona.

Tvornica cementa Kakanj kupcima na području Bosne i Hercegovine cement distribuira iz pogona u Kaknju kao i preko dva terminala za otpremu cementa i to u Sarajevu i Banja Luci, a postoji i mogućnost da kupci sami preuzmu cement, odnosno da koriste organizovanu uslugu transporta.

Gospodarski subjekt TBG BH d.o.o. Kakanj ima četiri betonare i to jednu mobilnu betonaru koja se trenutno nalazi na lokaciji Drivuša (Zenica) kao i betonare u Sarajevu, Lukavcu i Banja Luci.

U oblasti cementa gospodarski subjekt DDC je putem Tvornice cementa Kakanj u Bosni i Hercegovini aktivan na tržištu na nacionalnoj razini dok je, imajući u vidu specifičnosti betona, u oblasti betona prisutan na područjima koje pokrivaju njegove betonare kojima upravlja TBG BH d.o.o. – Županija Sarajevo, Zeničko-dobojska i Srednjobosanska županija te područje Banja Luke.

1.2. Gospodarski subjekt CEMEX, ciljano društvo

Gospodarski subjekt CEMEX Hrvatska d.d. za proizvodnju i prodaju cementa i drugih građevinskih materijala, Franje Tuđmana 45, 21 212 Kaštel Sućurac, Republika Hrvatska

registriran je pri Sudskom registru Trgovačkog suda u Splitu pod registarskim brojem: 060004593.

U vlasništvu je gospodarskog subjekta CEMEX UK Operations Limited, CEMEX House Coldharbour Lane, Thorpe, Egham Surrey, TW20 8TD, Ujedinjeno Kraljevstvo (u daljnjem tekstu: CEMEX UK Operations Limited) obzirom da je 27. srpnja 2015. godine zaključen Ugovor o prijenosu dionica na temelju kojeg su dionice gospodarskog subjekta CEMEX Hrvatska koje su bile u vlasništvu gospodarskog subjekta CEMEX Investments Limited, CEMEX House Coldharbour Lane, Thorpe, Egham Surrey, TW20 8TD, Ujedinjeno Kraljevstvo prešle u vlasništvo gospodarskog subjekta CEMEX UK Operations Limited. Sudska registracija ove promjene, kako se navodi u Prijavi, je u tijeku.

Dio je grupacije čije je sjedište u Meksiku, a koja je prisutna u preko 50 zemalja svijeta. Nakon provedbe predmetne koncentracije gospodarski subjekt CEMEX Hrvatska će prestati da bude dio matične grupacije.

CEMEX Hrvatska posjeduje tri cementare, pri čemu se sve tri nalaze u Hrvatskoj (u Kaštelima, Solinu i Klisu).

Pored cementa gospodarski subjekt CEMEX Hrvatska aktivan je i na tržištu proizvodnje i prodaje betona.

1.2.1. Povezana društva gospodarskog subjekta CEMEX Hrvatska u Bosni i Hercegovini

Gospodarski subjekt CEMEX Hrvatska na području Bosne i Hercegovine ima povezano društvo CEMEX BH d.o.o. za proizvodnju i prodaju građevinskog materijala Mostar, Biskupa Čule bb, Mostar (u daljnjem tekstu: CEMEX BH) putem kojeg vrši prodaju kako cementa tako i betona.

Gospodarski subjekt CEMEX BH utemeljen je u Općinskom sudu u Mostaru pod matičnim brojem upisa: 58-01-0107-10 (stari broj: 1-25325).

U Bosni i Hercegovini nema pogone za proizvodnju cementa te stoga prodaje cement proizveden u Hrvatskoj. Distributivna mreža gospodarskog subjekta CEMEX Hrvatska se sastoji od šest terminala za cement na lokacijama Prijedor, Blatna, Banja Luka, Tomislavgrad, Kupres i Ljubuški. Temeljni vid transporta u pogledu prodaje cementa je putem kamiona dok se ostatak transportuje putem željeznica. CEMEX Hrvatska nema maloprodajnu distributivnu mrežu već se veleprodaja vrši putem agenata za prodaju.

CEMEX Hrvatska u Bosni i Hercegovini upravlja sa dvije betonare i to jednom u okolini Sarajeva (kod Kiseljaka) i drugom u okolini Banja Luke. Prodaja betona se vrši izravno iz pogona.

2. Pravni okvir ocjene koncentracije

Konkurencijsko vijeće u provođenju postupka ocjene dopuštenosti koncentracije primjenilo je odredbe Zakona, Odluke o utvrđivanju mjerodavnog tržišta («Službeni glasnik BiH», broj 18/06 i 34/10), te Odluke o načinu podnošenja prijave i kriterija za ocjenu koncentracija gospodarskih subjekata.

Konkurencijsko vijeće, na temelju članka 43. stavak (7) Zakona, može koristiti sudsku praksu Europskog suda i odluke Europske komisije, kao i kriterije i standarde iz Uredbe Vijeća EK broj

139/2004 o kontroli koncentracije između gospodarskih subjekata, Obavijest Europske Komisije o konceptu koncentracija gospodarskih subjekata te Smjerenice za ocjenu horizontalnih /vertikalnih koncentracija.

3. Pravni temelj i oblik koncentracije

Kao pravni temelj koncentracije dostavljen je Ugovor o kupovini dionica, zaključen dana 11. kolovoza 2015. godine između gospodarskih subjekata DDC kao kupca i CEMEX UK Operations Limited, kao prodavatelja. Predmetnom transakcijom će gospodarski subjekt DDC steći 100 % dionica u gospodarskom subjektu CEMEX Hrvatska.

Shodno Ugovoru, kupovinu dionica u CEMEX Hrvatska će realizirati ili (..). Konkurencijsko vijeće je prihvatilo Ugovor o kupovini dionica kao pravni temelj koncentracije, u smislu članka 30. stavak (1) točka a) Zakona, a u svezi članka 9. točka f) Odluke o načinu podnošenja prijave i kriterijima za ocjenu koncentracija gospodarskih subjekata.

Pravni oblik koncentracije je utvrđen u članku 12. stavak (1) točka b) pod 1) Zakona – stjecanje kontrole ili vladajućeg utjecaja jednog nad drugim gospodarskim subjektom kupovinom većine dionica.

4. Obveza prijave koncentracije

Obveza prijave koncentracije nastaje, u smislu odredbe članka 14. stavak (1) Zakona i članka 2 pod b) Odluke o načinu podnošenja prijave i kriterija za ocjenu koncentracija gospodarskih subjekata, kada ukupni godišnji prihodi svakog od najmanje dva gospodarska subjekta sudionika koncentracije ostvareni prodajom roba i/ili usluga na tržištu Bosne i Hercegovine iznose najmanje 8 milijuna KM po završnom računu u godini koja je prethodila koncentraciji, ili ako je njihov zajednički udjel na mjerodavnom tržištu veći od 40,0%.

Ukupni godišnji prihodi gospodarskih subjekata sudionika koncentracije na dan 31. prosinca 2014. godine, iznose:

Tablica 1.

Ukupan prihod	DDC		CEMEX Hrvatska	
	EUR mil	KM mil	EUR mil	KM mil
Svijet	(..)	(..)	(..)	(..)
Bosna i Hercegovina	(..)	(..)	(..)	(..)

Izvod: podatci iz Prijave

Ukupni godišnji prihod gospodarskih subjekata Tvornica cementa Kakanj, TBG BH i CEMEX BH na dan 31. prosinca 2014. godine:

Tablica 2.

Ukupan prihod	Tvornica cementa Kakanj	TBG BH	CEMEX BH
	KM	KM	KM
Bosna i Hercegovina	(..)*	(..)	(..)

* Ukupni godišnji prihod na temelju konsolidiranog izvješća skupine iznosio je (..) KM

Ukupan godišnji prihod sudionika koncentracije predstavlja prihod (bez poreza na dodanu vrijednost i drugih poreza koji se izravno odnose na sudionike koncentracije, na svjetskom i na tržištu Bosne i Hercegovine), u smislu članka 8. točka h) Odluke o načinu podnošenja prijave i kriterijima za ocjenu koncentracije gospodarskih subjekata.

Konkurencijsko vijeće, sukladno članku 43. stavak (7) Zakona, pri izračunu ukupnog godišnjeg prihoda sudionika koncentracije može koristiti kriterije i standarde Obavijesti Europske komisije o izračunu ukupnog prihoda sukladno Uredbi Vijeća (EEZ) broj: 4064/89 o kontroli koncentracije gospodarskih subjekata.

Prema podacima iz Prijave sudionici koncentracije su ispunili uvjet ukupnog godišnjeg prihoda iz članka 14. stavak (1) Zakona te su bili u obvezi podnijeti prijavu koncentracije Konkurencijskom vijeću.

5. Prikupljanje podataka od stranaka i drugih pravnih i fizičkih osoba

Konkurencijsko vijeće je tijekom postupka ocjene koncentracije tražilo dodatne podatke i pojašnjenja dostavljenih podataka od Podnositelja prijave i to aktom broj: 03-26-1-031-14-II/15 dana 22.09.2015. godine.

Podnositelj prijave je tražene podatke dostavio dana 25.09.2015. godine podneskom broj: 03-26-1-031-17-II/15.

Tijekom postupka radi utvrđivanja svih mjerodavnih činjenica, u smislu članka 35. stavak (1) točke a) i c) Zakona, Konkurencijsko vijeće je prikupljalo podatke i dokumentaciju i od drugih tijela /institucija /gospodarskih subjekata koji nisu stranke u postupku.

U tom smislu, Konkurencijsko vijeće se dana 22.09.2015. godine obratilo:

- gospodarskom subjektu Nexe d.o.o. Sarajevo aktom broj: 03-26-1-031-10-II/15 koji je podneskom dana 05.10.2015. godine broj: 03-26-1-031-24-II/15 dostavio odgovor,
- gospodarskom subjektu Fabrika cementa Lukavac d.d. aktom broj: 03-26-1-031-11-II/15 koji je podneskom dana 01.10.2015. godine broj: 03-26-1-031-22-II/15 dostavio odgovor,
- Upravi za neizravno oporezivanje BiH aktom broj: 03-26-1-031-12-II/15 koja je podneskom dana 06.10.2015. godine dostavila odgovor broj: 03-26-1-031-25-II/15,
- Spoljnotrgovinskoj komori BiH aktom broj: 03-26-1-031-13-II/15 koja je podneskom dana 30.09.2015. godine dostavila odgovor broj: 03-26-1-031-20-II/15,
- Agenciji za statistiku BiH aktom broj: 03-26-1-031-15-II/15 koja je podneskom dana 02.10.2015. godine dostavila odgovor broj: 03-26-1-031-23-II/15.

Podnositelj prijave je dana 25.09.2015. godine podnio Zahtjev za uvid u spis podneskom zaprimljenim pod brojem: 03-26-1-031-18-II/15 koji je odobren aktom Konkurencijskog vijeća broj: 03-26-1-031-19-II/15 dana 30.09.2015. godine. Uvid u spis je izvršen dana 01.10.2015. godine (zapisnik sa uvida u spis broj: 03-26-1-031-21-II/15).

Obzirom da je provođenju predmetnog postupka prethodio postupak koji se vodio po Zaključku o pokretanju postupka broj: 03-26-1-10-16-II/15 od 10.09.2015. godine, a imajući u vidu da su u oba postupka utvrđeni isti dijelovi mjerodavnog tržišta (proizvodnja i prodaja betona na području Županije Sarajevo) te da je riječ o 2014. godini kao godini mjerodavnoj za oba predmetna postupka korišteni su i podatci prikupljeni tokom navedenog postupka kao i analize koje su tom prilikom provedene.

6. Mjerodavno tržište

Mjerodavno tržište koncentracije, u smislu članka 3. Zakona, te čl. 4. i 5. Odluke o utvrđivanju mjerodavnog tržišta, čini tržište određenih proizvoda/usluga koje su predmet obavljanja djelatnosti na određenom zemljopisnom tržištu.

Prema odredbi članka 4. Odluke o utvrđivanju mjerodavnog tržišta, mjerodavno tržište u proizvodnom smislu obuhvata sve proizvode i/ili usluge koje potrošači i/ili korisnici smatraju međusobno zamjenjivim, pod prihvatljivim uvjetima, imajući u vidu posebice njihove bitne značajke, kvalitetu, uobičajenu namjenu, način uporabe, uvjete prodaje i cijene.

Nadalje, prema članku 5. Odluke o utvrđivanju mjerodavnog tržišta, mjerodavno tržište u zemljopisnom smislu obuhvata cjelokupan ili dio teritorija Bosne i Hercegovine na kojem gospodarski subjekt djeluje u prodaji i/ili kupovini mjerodavnog proizvoda pod jednakim ili dovoljno ujednačenim uvjetima i koji to tržište bitno razlikuje od uvjeta tržišne konkurencije na susjednim zemljopisnim tržištima.

Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da u koncentraciji postoje dva mjerodavna tržišta proizvoda /usluga i to tržište prodaje cementa i tržište proizvodnje i prodaje betona.

Mjerodavnim tržištem u zemljopisnom smislu na tržištu prodaje cementa smatra se teritorij Bosne i Hercegovine.

Na tržištu proizvodnje i prodaje betona mjerodavno tržište koncentracije u zemljopisnom smislu smatraju se područja gdje je prisutan gospodarski subjekt CEMEX BH d.o.o. i to područje Županije Sarajevo te Banja Luke.

Konkurencijsko vijeće je tijekom postupka ocjene koncentracije utvrdilo da se pod mjerodavnim tržištem koncentracije smatra tržište prodaje cementa na prostoru Bosne i Hercegovine i tržište proizvodnje i prodaje betona na području Županije Sarajevo i Banja Luke.

6.1. Analiza relevantnih tržišta koncentracije

Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da u koncentraciji postoje dva relevantna tržišta proizvoda/usluga i to tržište prodaje cementa i tržište proizvodnje i prodaje betona.

U tom smislu, relevantno geografsko tržište na tržištu prodaje cementa smatra se teritorija Bosne i Hercegovine.

Relevantnim geografskim tržištima na tržištu proizvodnje i prodaje betona smatraju se područja Kantona Sarajevo te Banja Luke.

6.1.1. Analiza tržišta prodaje cementa

Cement je proizvod koji može biti različitog sastava pri čemu je njegov neizostavni sastojak međuproizvod pod nazivom klinker koji nastaje pečenjem na vrlo visokim temperaturama u rotacionoj peći mješavine drobljenog krečnjaka i sirovina od gline. Kako bi se dobio cement klinker se melje sa gipsom ili drugim aditivima dok se ne dobije fini prah. Cement kao takav nema supstitut među građevinskim proizvodima.

Konkurencijsko vijeće je provodeći predmetni postupak izvršilo prikupljanje podataka i informacija kako od Podnositelja prijave tako i od glavnih konkurenata te mjerodavnih institucija u cilju provjere podataka i analize tržišta.

Imajući u vidu navedeno, Konkurencijsko vijeće je prikupilo podatke za 2013. i 2014. godinu sudionika koncentracije, glavnih konkurenata te Agencije za statistiku BiH i Uprave za neizravno oporezivanje BiH o ukupnoj proizvedenoj, odnosno uvezenoj količini cementa koja je kao takva u posmatranom razdoblju plasirana na tržište Bosne i Hercegovine.

Prikupljeni su podatci i za prvu polovinu 2015. godine za sudionike koncentracije i glavne konkurente te podatci o ukupnom uvozu u Bosnu i Hercegovinu ali obzirom da Agencija za statistiku BiH u razdoblju provođenja postupka ocjene koncentracije ne raspolaže podacima o ukupnoj proizvodnji cementa u Bosni i Hercegovini za navedeno šestomjesečno razdoblje isti nisu uzeti u obradu.

Pregled tržišnih udjela sudionika koncentracije na tržištu prodaje cementa u 2013. i 2014. godini:

Tablica 3.

Red broj	Gospodarski subjekti	2013		2014	
		kg proizvedeno/uvezeno	%	kg proizvedeno/uvezeno	%
1.	DDC (Tvornica cementa Kakanj)	(..)	(..)	(..)	(..)
2.	CEMEX Hrvatska (Cemex BH d.o.o. Mostar)	(..)	(..)	(..)	(..)
3.	Fabrika cementa Lukavac d.d.	(..)	(..)	(..)	(..)
4.	NEXE d.o.o.	(..)	(..)	(..)	(..)
5.	Ostali	(..)	(..)	(..)	(..)
	Ukupno (proizvedeno + uvoz)	(..)	100	(..)	100
	DDC+CEMEX BH (1+2)	(..)	(..)	(..)	(..)

Podatci glavnih konkurenata te Agencije za statistiku BiH i Uprave za neizravno oporezivanje BiH

Konkurencijsko vijeće je analizom prikupljenih podataka došlo do saznanja da se proizvodnjom cementa u Bosni i Hercegovini bave sudionik koncentracije DDC i gospodarski subjekt Fabrika cementa Lukavac te da je njihova ukupna proizvodnja u 2013. godini iznosila (..) kg, odnosno (..) kg u 2014. godini.

Agencija za statistiku BiH je Konkurencijskom vijeću dostavila podatak da je ukupna proizvodnja cementa u 2013. godini u Bosni i Hercegovini iznosila (..) kg, odnosno (..) kg u 2014. godini. Slijedom navedenog proizilazi da je približno (..) % količine cementa koja je plasirana na tržište Bosne i Hercegovine dolazi iz proizvodnje u Bosni i Hercegovini.

Sudionik koncentracije CEMEX HR ne proizvodi cement u Bosni i Hercegovini već je putem svog povezanog društva CEMEX BH prisutan isključivo putem uvoza cementa. Tako su gospodarski subjekt CEMEX BH, gospodarski subjekt NEXE d.o.o. kao i još (..) gospodarskih subjekata u 2013. godini, odnosno (..) gospodarskih subjekata u 2014. godini, prema podacima Uprave za neizravno oporezivanje BiH, uvozili cement različitih proizvođača i brendova na tržište Bosne i Hercegovine.

Ukupna vrijednost uvoza cementa u 2013. godini je iznosila (..) kg cementa, dok je u 2014. godini iznosila (..) kg. Imajući u vidu ukupnu količinu cementa u Bosni i Hercegovini koji je plasiran na tržište u 2013. godini i 2014. godini, proizilazi da preostalih (..) % ukupne količine cementa na tržištu Bosne i Hercegovine čini cement iz uvoza.

6.1.2. Analiza tržišta proizvodnje i prodaje betona

Beton nastaje mješanjem cementa i agregata (lomljeni kamen, pijesak ili šljunak), miješa se ili na licu mjesta ili u odgovarajućim pogonima te transportuje na mjesto upotrebe putem specijaliziranih vozila. Proizvod je čiji je vijek upotrebe nekoliko sati te se mora upotrijebiti u svježe umješanom stanju. Iz prakse Europske komisije, kako se navodi u Prijavi, slijedi da generalno gledano, tržište betona pokriva radijus od oko 40 km od mjesta proizvodnje (Case COMP/M 3572 CEMEX/RMC od 08.12.2004. godine).

Imajući u vidu provođenje postupka koji je pokrenut po Zaključku o pokretanju postupka broj: 03-26-1-10-16-II/15 od 10.09.2015. godine Konkurencijsko vijeće je u dijelu mjerodavnog tržišta koji se odnosi na proizvodnju i prodaju betona u Županiji Sarajevo uzelo u obzir analize koje su tom prilikom rađene obzirom da je predmet postupka broj: 03-26-1-10-16-II/15 stjecanje kontrole gospodarskog subjekta TBG BH d.o.o. za proizvodnju i distribuciju betona Kakanj, Selima efendije Merdanovića 146, 72240 Kakanj nad dijelovima gospodarskog subjekta W&P Beton d.o.o. Ilidža, Blažuj 78, 71210 Ilidža, kupovinom njegove tri poslovne cjeline (tri betonare na lokaciji Sarajevo, Zenica i Plješevac/Kiseljak).

U tom smislu, Konkurencijsko vijeće je u tijeku provedbe postupka ocjene predmetne koncentracije procijenilo da je tržišni udjel sudionika koncentracije i njihovih konkurenata na mjerodavnom tržištu proizvodnje i prodaje betona u 2014. godini u Županiji Sarajevo približno jednako slijedećem:

Tablica 4.

Red broj	Gospodarski subjekti	2014	
		tona proizvedeno/prodato	%
1.	DCC (TBG BH)	(..)	(..)
2.	W&P BiH - Betonara Sarajevo	(..)	(..)
3.	Almy d.o.o. Zenica	(..)	(..)
4.	Kalvarija Cop d.o.o. Vitez	(..)	(..)
5.	Horizont d.o.o. Vitez	(..)	(..)
6.	Nexe Beton d.o.o. Sarajevo	(..)	(..)
7.	Hidrogradnja d.d. Sarajevo	(..)	(..)
8.	Cemex Hrvatska (Cemex BH d.o.o. Mostar)	(..)	(..)
	Ostali	(..)	(..)
	Ukupno 1+8	(..)	(..)
	Ukupno cca.	(..)	100,0

Izvor: postupak Konkurencijskog vijeća pokrenut po Zaključku o pokretanju postupka broj: 03-26-1-10-16-II/15 od 10.09.2015. godine

Napomena: prilikom preračuna m³ u tone uzeta je prosječna vrijednost od 2,4 t = 1m³, pri čemu su uzete u obzir proizvedene/prodane količine za tržište veleprodaje, a nisu uzete u obzir količine proizvedene za vlastite projekte gospodarskih subjekata.

Analizom podataka Tablice 4. uočeno je da je u 2014. godini tržišni udjel gospodarskog subjekta TBG BH iznosio (..) % dok je udjel gospodarskog subjekta Cemex BH iznosio (..) %. U tom smislu ukupan tržišni udjel sudionika koncentracije je iznosio (..) %. Pored navedenog, gospodarski subjekti iz Zenice i Viteza gospodarski subjekti Almy d.o.o. te Kalvarija Cop d.o.o. i Horizont d.o.o. (rangirani u Tablici 4. od 3-5) su u 2014. godini na području Županije Sarajevo na tržištu proizvodnje i prodaje betona sudjelovali u znatno malim količinama.

Nakon provođenja koncentracije sudionici koncentracije na području Banja Luke na tržištu proizvodnje i prodaje betona će imati udjel od (..) % iz čega proizilazi da provođenje predmetne koncentracije ne može imati negativne učinke koji mogu značajno narušiti učinkovitu tržišnu konkurenciju na dijelu mjerodavnog tržišta. Obzirom na navedeno, Konkurencijsko vijeće nije vršilo daljnju analizu tržišta proizvodnje i prodaje betona na području Banja Luke.

7. Ocjena koncentracije

Konkurencijsko vijeće je analizom podataka, u smislu članka 17. Zakona (posebice strukture mjerodavnog tržišta, tržišnih udjela sudionika koncentracije i konkurenata – Tablica 3.), utvrdilo da će provedbom koncentracije na tržištu prodaje cementa gospodarskih subjekata DDC i CEMEX HR na području Bosne i Hercegovine tržišni udjel sudionika koncentracije nakon provođenja predmetne koncentracije iznositi (..) %.

Prilikom donošenja konačne odluke Konkurencijsko vijeće je imalo u vidu da je proizvodnja cementa skup i kompliciran tehnološki posao koji traži velike investicije ali i da su pored toga u najavi otvaranja novih kapaciteta za proizvodnju cementa u Bosni i Hercegovini i to na lokacijama Banovići, Bileća, Ugljevik, Đurđevik, Prijedor i Gacko (podatak iz Prijave) kao i činjenice da 2/3 u 2014. godini ukupne ponude, odnosno prodaje otpada na prodaju cementa proizvedenog u Bosni i Hercegovini ((..) kg prema podacima Agencije za statistiku Bosne i Hercegovine). Konkurencijsko vijeće je također uzelo u obzir da gospodarski subjekt DDC kupuje dionice gospodarskog subjekta CEMEX HR koji je (..) po veličini tržišnog udjela na tržištu prodaje cementa dok gospodarski subjekt Fabrika Cementa Lukavac d.d. ostaje na tržištu sa udjelom od (..) %.

Pored navedenog postoji znatan broj uvoznika cementa čiji je broj u 2014. godini veći od broja uvoznika u 2013. godini kao i da postoje planovi za dodatni uvoz iz susjednih zemalja (podatak iz Prijave) te da je tržišni udjel sudionika koncentracije sa (..) % u 2013. godini zabilježio blagi pad od (..) % te je u 2014. godini iznosio (..) % kao i karakteristiku mjerodavnog proizvoda, cementa, koji je proizvod koji može biti transportovan na velike udaljenost bez mogućnosti oštećenja ili smanjenja kakvoće na temelju čega se može utvrditi da provođenje predmetne koncentracije ne može imati negativne učinke koji mogu značajno narušiti učinkovitu tržišnu konkurenciju na dijelu mjerodavnog tržišta.

Pored navedenog, pogodnosti za kupce koje će nastati usljed provođenja koncentracije kada se uzme u obzir optimizacija troškova logistike su u pogledu proširenja asortimana proizvoda, poboljšanje usluga prema kupcima kroz povećanje broja prodajnih mjesta, poboljšanje logistike i snižavanje transportnih troškova.

U pogledu tržišnih udjela sudionika koncentracije na tržištu proizvodnje i prodaje betona na području Županije Sarajevo Podnositelj prijave je u postupku koji se vodi po Zaključku o pokretanju postupka broj: 03-26-1-10-16-II/15 od 10.09.2015. godine naveo da planira tehničko i kadrovsko jačanje centralne laboratorije koje će omogućiti istraživanja interno sa sopstvenim

resursima što treba rezultirati boljoj kontroli kvalitete proizvoda i unaprjeđenju same kvalitete proizvoda u svim betonarama koje će poslovati u sastavu Podnosioca prijave.

Tom prilikom je istakao također da Heidelberg Cement Grupa kroz optimizaciju troškova planira dovesti do povećanja konkurentnosti i volumena proizvodnje, a sve skupa u najboljem interesu potrošača iz razloga očekivanog i planiranog postepenog smanjenja cijena na bazi optimizacije troškova (zajednička administracija, nabavka većih količina pod povoljnijim uvjetima, smanjenje troškova transporta usljed većeg izbora otpreme sa povoljnije lokacije i td.), povećanja kvalitete proizvoda i povećanje asortimana, kvalitetnije usluge, skraćanja roka isporuke i mogućnosti kontinuirane isporuke veće količine betona.

Konkurencijsko vijeće je prilikom ocjene koncentracije cijeno da ne postoje pravne i druge zapreke za ulazak drugih gospodarskih subjekata na mjerodavno tržište proizvodnje i prodaje betona, da ulazak novih sudionika na mjerodavno tržište ne iziskuje visoka tehnološka niti financijska ulaganja obzirom da se isti pravi miješanjem temeljnih sastojaka i to cementa, vode, pijeska i zrnje stijena te se može proizvoditi kako u centralnim betonarama tako i izravno na gradilištima, da se tržište razvija i širi obzirom da danas beton kao građevinski materijal pokriva preko 70% potreba građenja i primjenjuje se u najrazličitijim i sve složenijim i smjelijim konstrukcijama, a proizvodnja i primjena betona u građevinarstvu postaje neminovna i neizbježna.

Provođenjem predmetne koncentracije Podnositelj prijave je istakao proširenje lepeze proizvoda koji svaki od sudionika koncentracije nudi na tržištu u smislu kombinirane ponude proizvoda. Planiraju, pored navedenog, povećati vlastite sposobnosti za razvitak i ulaganje ali i unaprijediti tehničku podršku za proizvode koji se plasiraju na tržištu na više lokacija nego što je trenutno slučaj, uz niže troškove usljed optimizacije koja se očekuje provođenjem koncentracije.

Konkurencijsko vijeće je analizom podataka utvrdilo da će provedbom koncentracije na tržištu proizvodnje i prodaje betona gospodarskih subjekata DDC i CEMEX HR na području Banja Luke tržišni udjeli sudionika koncentracije nakon provođenja predmetne koncentracije iznositi oko (..) % što omogućava izvođenje zaključka da se koncentracijom ne stvara vladajući položaj gospodarskog subjekta DCC na području Banja Luke niti da provođenje iste može utjecati na sprječavanje, ograničavanje ili narušavanje tržišne konkurencije na ovom dijelu mjerodavnog tržišta posebno imajući u vidu znatan broj gospodarskih subjekata koji također vrše proizvodnju i prodaju betona.

Obzirom da proizvodnja betona zavisi od izravne korelacije sa potražnjom na tržištu tim je utemeljenija izreka ovog Rješenja.

Konkurencijsko vijeće je analizom zaprimljenih i prikupljenih podataka, te analizom mjerodavnih tržišta u smislu članka 17. Zakona, ocijenilo da ne postoje pravne i druge zapreke za ulazak drugih gospodarskih subjekata na mjerodavna tržišta te da na istim postoji konkurencija kao i da provođenjem predmetne koncentracije neće doći do isključenja konkurencije niti do značajnijeg slabljenja funkcioniranja slobodne tržišne konkurencije na mjerodavnim tržištima posebice što će Podnositelj prijave tehnološki podići razinu proizvodnje mjerodavnih proizvoda kako u kvalitativnom, tehnološkom tako i u kvantitativnom smislu, što nužno vodi do poboljšanja korisnika mjerodavnog proizvoda, kako u smislu cijene tako i u smislu poticanja tzv. tehnološke konkurencije.

Slijedom navedenog, Konkurencijsko vijeće je ocijenilo koncentraciju kao u izreci, u smislu članka 18. stavak (2) Zakona.

8. Administrativna pristojba

Podnositelj prijave na ovo Rješenje, sukladno članku 2. stav (1) tarifni broj 107. točka d) pod 2) Odluke o visini administrativnih pristojbi u svezi s procesnim radnjama pred Konkurencijskim vijećem («Službeni glasnik BiH», broj 30/06), je dužan platiti administrativnu pristojbu u ukupnom iznosu od 25.000,00 KM u korist Poračuna institucija Bosne i Hercegovine.

9. Pouka o pravnom lijeku

Protiv ovoga Rješenja nije dozvoljen priziv.

Nezadovoljna strana može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana primitka, odnosno objavljivanja ovog Rješenja.

Predsjednica

mr. Arijana Regoda - Dražić